

Załącznik nr 4
do „Założeń merytorycznych i organizacyjnych
opracowania –Informacji o działalności IOS w 2009 r.”

Badanie stanu środowiska

Informacja obejmująca wskazaną tematykę powinna zawierać odpowiedzi na postawione poniżej pytania oraz wypełnione zestawienia tabelaryczne.

1. W zakresie przedstawienia działalności badawczej oczekujemy przekazania w ustawowym terminie (do 15 lutego) wypełnionych sprawozdań OŚ-2a (wg aktualnego wzoru), które zostaną wykorzystane do opracowania zestawienia w zakresie liczby stacji, stanowisk pomiarowych działających w poszczególnych podsystemach monitoringu, a także w rozdziale opisującym problematykę laboratoriów (patrz zał. nr 7).
Informacje na temat liczby stanowisk badawczych/transektów w monitoringu hydrobiologicznym prosimy podać wg poniższej tabeli:

MONITORING HYDROBIOLOGICZNY					
Ilość stanowisk badawczych/transektów w danej kategorii wód:					
	Rzeki	Jeziora	Wody przejściowe	Wody przybrzeżne	Wody sztuczne lub silnie zmienione (rzeki i jeziora sztuczne i silnie zm.)
1	2	3	4	5	6
<i>Elementy biologiczne wód:</i>					
<i>Fitoplankton</i>	10 (74 próbki)	13 (53 próbki)			1
<i>Fitobentos</i>	27	10			6
<i>Makrofity</i>	46	8/142			10
<i>Makroglony i okrytozależkowe</i>					
<i>Makrobezkręgowce bentosowe</i>	20				2
<i>Ichtiofauna</i>					

Jednocześnie prosimy o przedstawienie informacji dotyczących zadań przyjętych do realizacji w Wojewódzkich Programach Monitoringu Środowiska i Aneksach do tych programów, zatwierdzanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska poprzez:

- a) podanie liczby stanowisk lub punktów pomiarowych, **obsługiwanych przez WIOŚ**, w których zaplanowano pomiary na rok 2009 oraz w których zrealizowano pomiary wg poniższych tabel

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Monitoring jakości powietrza

Parametr	Typ pomiaru	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ zaplanowanych na rok 2009 wg WPMŚ i Aneksów do WPMŚ	Liczba stanowisk pomiarowych WIOŚ , w których zrealizowano pomiary w 2009 r.
As(PM10)	manualny	1	1
benzen	automatyczny	1	1
	manualny	-	-
	pasywny	-	-
benzo(a)piren	manualny	2	2
benzo(a)antracen	manualny	1	1
benzo(b)fluoranten	manualny	1	1
benzo(j)fluoranten	manualny	1	1
benzo(k)fluoranten	manualny	1	1
dibenzo(a,h)antracen	manualny	1	1
Cd(PM10)	manualny	1	1
CO	automatyczny	4	4
	manualny	-	-
Cr(PM10)	manualny	-	-
Cu(PM10)	manualny	-	-
etylobenzen	automatyczny	1	1
	manualny	-	-
formaldehyd	manualny	-	-
	pasywny	-	-
H2S	automatyczny	-	-
Hg	automatyczny	-	-
Hg(PM10)	manualny	-	-
indeno(1,2,3-cd)piren	manualny	1	1
ksylen	automatyczny	1	1
	manualny	-	-
m,p-ksylen	automatyczny	1	1
NH3	manualny	-	-
Ni(PM10)	manualny	1	1
NO	automatyczny	6	6
NO2	automatyczny	6	6
	manualny	-	-
	pasywny	-	-
NOx	automatyczny	6	6
O3	automatyczny	4	4
o-ksylen	automatyczny	1	1
Pb(PM10)	manualny	1	1
PM10	automatyczny	3	3
	manualny	2	2
PM2.5 *	automatyczny	-	1
	manualny	2*	-
SO2	automatyczny	6	6
	manualny	-	-
	pasywny	-	-
toluen	automatyczny	1	1
	manualny	-	-
TSP	automatyczny	-	-
	manualny	-	-

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Suma końcowa	manualny	16	14
	pasywny		
	automatyczny	41	42

* pod warunkiem realizacji centralnych zakupów sprzętu do pobierania próbek pyłu PM_{2,5}

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

Nie wystąpiły odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na rok 2009 – w zakresie istniejących stanowisk obsługiwanych przez WIOŚ. Rozbieżności w zakresie sumarycznej liczby stanowisk manualnych i automatycznych (realizacja w stosunku do planu wg Aneksu do WPMS) związane są z przebiegiem prac organizacyjnych w zakresie utworzenia nowej sieci pomiarowej pyłu PM_{2,5}. W 2009 r. - utworzono jedno stanowisko automatycznych pomiarów stężeń pyłu PM_{2,5} (nie ujęte w planie), natomiast utworzenie dwóch nowych stanowisk manualnych pomiarów stężeń pyłu PM_{2,5} (ujętych w planie warunkowo) - nastąpiło w styczniu 2010 r., po grudniowej realizacji centralnego zakupu poborników.

Seria awarii analizatorów tlenków azotu (awarii uległy 4 analizatory), dwutlenku siarki i BTX (awarii uległo po 1 analizatorze) oraz konieczność pozyskania środków finansowych z zewnątrz na ich naprawę (brak środków na ten cel w budżecie WIOŚ), spowodowała okresowe przerwy w pomiarach niektórych zanieczyszczeń gazowych na automatycznych stacjach pomiarowych imisji.

W 2009 r. przerwano pomiary dwutlenku siarki i dwutlenku azotu wykonywane metodami manualnymi na czterech stanowiskach działających pod nadzorem WSSE w Gorzowie Wlkp. - z powodu braku funduszy na zakup nowych aspiratorów.

Monitoring wód powierzchniowych

Program monitoringu	Liczba ppk zaplanowanych na rok 2009 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba ppk, w których zrealizowano pomiary w 2009 r.
Liczba ppk objętych monitoringiem rzek (jednolite części wód naturalne)	68	68
Liczba ppk objętych monitoringiem rzek (jednolite części wód sztuczne i silnie zmienione)	17	17
Liczba ppk objętych monitoringiem jezior (jeziora naturalne)	24	24
Liczba ppk objętych monitoringiem jezior (dopływy i odpływy z/do jezior naturalnych)	26	24
Liczba ppk objętych monitoringiem jezior (jeziora silnie zmienione)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem jezior (dopływy i odpływy z/do jezior silnie zmienionych)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem sztucznych zbiorników wodnych (sztuczne zbiorniki)	0	0

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

wodne)		
Liczba ppk objętych monitoringiem sztuczne zbiorników wodnych (dopływy i odpływy)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem wód przejściowych (wody przejściowe naturalne)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem wód przejściowych (wody przejściowe silnie zmienione)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem wód przybrzeżnych (wody przybrzeżne naturalne)	0	0
Liczba ppk objętych monitoringiem przybrzeżnych (wody przybrzeżne silnie zmienione)	0	0

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

Nie wystąpiły odstępstwa w zakresie liczby ppk objętych monitoringiem na rzekach, natomiast - z powodu braku przepływu - nie wykonano badań wód w 2 ppk na dopływach do jezior (spośród 26 zaplanowanych w programie).

Ponadto - wystąpiły problemy z pobraniem próbek wody, w związku z okresowym brakiem dostępu do niektórych punktów pomiarowo-kontrolnych na rzekach, spowodowanym niekorzystnymi warunkami hydrologiczno-meteorologicznymi (zalodzenie, wysokie stany wód) oraz w związku z okresowym brakiem przepływu w ciekach.

Monitoring wód podziemnych

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2009 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2009 r.
monitoring regionalny wód podziemnych		
obszary szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych (OSN)		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanych na dany rok

W 2009 r. WIOŚ nie uczestniczył w badaniach monitoringowych wód podziemnych.

Monitoring pól elektromagnetycznych

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2009 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2009 r.
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.	15	15
Pozostałe miasta	15	15
Tereny wiejskie	15	15

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Nie wystąpiły odstępstwa od programu pomiarowego w zakresie monitoringu pól elektromagnetycznych zaplanowanego na 2009 rok.

Monitoring jakości gleb

	Liczba punktów pomiarowych zaplanowanych na rok 2009 wg WPMS i Aneksów do WPMS	Liczba punktów pomiarowych, w których zrealizowano pomiary w 2009 r.
Monitoring gleb		

Należy wyjaśnić odstępstwa od programu pomiarowego zaplanowanego na dany rok

W 2009 r. WIOŚ nie uczestniczył w badaniach monitoringowych gleb.

W przypadku monitoringu hałasu należy opisowo przedstawić charakterystykę odstępstw od programu pomiarowego przyjętego na rok 2009.

Nie wystąpiły odstępstwa od programu pomiarowego w zakresie monitoringu hałasu zaplanowanego na 2009 rok.

W ramach monitoringu hałasu komunikacyjnego w 2009 roku wykonano pomiary na terenach nie objętych obowiązkiem wykonania map akustycznych, ogółem w 10 punktach pomiarowych (według zamieszczonej tabeli).

obszar objęty pomiarem	droga	liczba punktów pomiarowych
Strzelce Krajeńskie	droga krajowa nr 22	3
Skwierzyna	droga krajowa nr 3	2
Kargowa	droga krajowa nr 32	2
Wschowa	droga wojewódzka nr 305	1
	droga krajowa nr 12	2

Pomiary monitoringowe wykonano w porze dziennej i nocnej. Na jednym stanowisku prowadzono pomiary długookresowe (3 dobowe pomiary: 1 w porze wiosennej w dniu roboczym, 2 w porze jesiennej w dniu roboczym i weekendowym). W sumie wykonano 23 pomiary (14 pomiarów w odniesieniu do 16 godzin dnia i 9 pomiarów w odniesieniu do 8 godzin nocnych).

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

- b) podanie przykładów ciekawych sieci lokalnych oraz rozwiązań w zakresie ich koordynacji
- c) wskazanie odstępstw w zakresie ocen stanu poszczególnych elementów środowiska

W 2009 r. WIOŚ odstąpił od samodzielnego wykonania ogólnej oceny stanu jednolitych części wód w 2008 r. z powodu braku możliwości oceny elementów biologicznych (brak metodyk lub brak wyników ocen opracowywanych przez wykonawcę zewnętrznego), wykorzystując (zgodnie z ustaleniami z GIOŚ) w bieżącej działalności (także informacyjnej) wyniki wstępnej oceny stanu jednolitych części wód rzek, opracowanej przez Ośrodek Monitoringu Jakości Wód IMGW w Katowicach.

- d) podanie przykładów zastosowanych technik modelowania i prezentowania wyników ocen w układzie przestrzennym.

W raporcie pt.: „Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2004-2008” w układzie przestrzennym przedstawiono lokalizację punktów pomiarowych PEM oraz wyniki badań wykonanych w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych. Na mapach cyfrowych zaprezentowano także wyniki klasyfikacji stanu jednolitych części wód rzek w 2007 r. (na podstawie danych OMJW IMGW w Katowicach).

Na stronie internetowej WIOŚ zaprezentowano wstępną ocenę jakości powietrza na obszarze województwa lubuskiego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, w której na mapach w układzie przestrzennym przedstawiono udział pyłu PM_{2,5} w pyłe zawieszonym PM₁₀ wraz lokalizacją stanowisk pomiarowych pyłu. Na stronie internetowej zamieszczono także ocenę jakości wód podziemnych za 2008 rok (na mapie w formacie PDF).

- e) przedstawienie podsumowania realizacji programów w 2009 r. wraz z charakterystyką głównych problemów związanych z realizacją programu

Program monitoringu został zrealizowany przez WIOŚ bez odstępstw - w zakresie ilości planowanych stanowisk pomiarowych w monitoringu rzek, pomiarach hałasu i PEM. Z przyczyn niezależnych od WIOŚ nie zdołano utworzyć przed końcem roku dwóch nowych manualnych stanowisk pyłu PM_{2,5}, utworzono natomiast 1 stanowisko automatyczne (poza planowo). Z powodu braku przepływu nie zrealizowano badań w 2 ppk na dopływach do jezior. Wystąpiły okresowe problemy z pobraniem próbek wód powierzchniowych do badań (spowodowane niekorzystnymi warunkami hydrologiczno-meteorologicznymi) oraz przerwy w pomiarach imisji spowodowane awariami analizatorów.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Główne trudności w zakresie realizacji zadań monitoringowych wiązały się w znacznym stopniu z trudną sytuacją finansową WIOŚ. W obecnej sytuacji finansowej bardzo istotnym problemem jest zapewnienie ciągłości badań i utrzymanie jakości wyników. Dotyczy to wszystkich komponentów środowiska i wiąże się z niedoborem środków na okresowe przeglądy, serwisowanie i wzorcowanie aparatury pomiarowo-badawczej oraz na specjalistyczne naprawy.

2. W zakresie informowania społeczeństwa i administracji publicznej prosimy:

a) wymienić materiały/oceny i publikacje (podać tytuły) o stanie środowiska opracowane przez WIOŚ w 2009 r. Proszę o podanie liczby: raportów (należy podać końcowych odbiorców), biuletynów, komunikatów, wywiadów udzielonych prasie, udziału w audycjach radiowych i telewizyjnych.

Pod pojęciem „raporty” należy rozumieć raporty o stanie środowiska, obejmujące kilka komponentów bądź jeden komponent wydane drukiem bądź udostępnione w Internecie (nie należy uwzględniać raportu mozaikowego). Pod pojęciem „biuletyny i komunikaty” należy rozumieć inne krótsze materiały drukowane bądź publikowane w Internecie np. artykuły i informacje internetowe, w tym zestawienia wyników badań, ulotki.

Materiały o stanie środowiska opracowane przez WIOŚ w 2009 r.

Województwo	Raporty	Biuletyny i komunikaty	Informacje na podstawie art. 8a
Lubuskie	„Stan środowiska w województwie lubuskim w latach 2004-2008”	Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2008 r.	Informacja o stanie środowiska w powiecie nowosolskim na tle wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego z 2008 r.
	„Stan środowiska w Gorzowie Wlkp. w latach 2004-2008”	Wstępna ocena jakości powietrza na obszarze województwa lubuskiego dla pyłu zawieszonego PM _{2,5} (na podstawie badań imisji wykonanych w latach 2004-2008).	Stan środowiska w powiecie sulęcińskim.
		Stan zagrożenia hałasem drogowym w Gorzowie Wlkp. i powiecie międzyrzeckim w 2008 r.	Stan środowiska w powiecie ślubickim w 2008 roku.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Województwo	Raporty	Biuletyny i komunikaty	Informacje na podstawie art. 8a
		Ocena przydatności wód jezior województwa lubuskiego będących środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.	Informacja o stanie środowiska w powiecie świebodzińskim na tle wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego z 2008 r.
		Ocena przydatności wód rzek województwa lubuskiego będących środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych.	Informacja o stanie środowiska w powiecie wschowskim na tle wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego z 2008 r.
		Ocena stanu eutrofizacji rzek w latach 2004-2007.	„Informacja o stanie środowiska w powiecie żarskim (na tle wyników kontroli oraz badań monitoringowych, wykonanych w 2008 r. i w latach wcześniejszych na obszarze województwa lubuskiego)”.
		Ocena stanu eutrofizacji jezior w latach 2004-2007.	Stan środowiska w Gorzowie Wlkp. w latach w 2004-2008” (prezentacja - na sesję Rady Miasta)
		Ocena stanu czystości rzeki Kłodawki w roku 2008.	Informacja o zanieczyszczeniu powietrza na terenie miasta Żary w latach 2004-2008 – (na posiedzenie Komisji Mienia Komunalnego i Ochrony Środowiska oraz sesję Rady Miejskiej w Żarach)
	2	8	8

Raporty– końcowi odbiorcy:

1. Biblioteki obowiązkowe,
2. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
3. Posłowie i senatorowie lubuscy,
4. Wojewoda Lubuski,
5. Marszałek Województwa Lubuskiego,
6. Radni Sejmiku Województwa Lubuskiego,
7. Departament Rolnictwa, Środowiska i Rozwoju Wsi Urzędu Marszałkowskiego,
8. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
9. Wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska,
10. Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna i stacje powiatowe,
11. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
12. Wojewódzka i miejskie biblioteki publiczne,

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

13. Wojewódzki Ośrodek Metodyczny,
14. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej,
15. Wojewódzki Inspektorat Weterynarii,
16. Wojewódzka Rada Ochrony Przyrody,
17. Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Gorzowie Wlkp.,
18. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa,
19. Wojewódzki Zarząd Melioracji i Usług Wodnych w Zielonej Górze,
20. RZGW Poznań, Szczecin i Wrocław,
21. RZGW Poznań - Nadzór Wodny w Gorzowie,
22. IMGW Oddziały we Wrocławiu i w Poznaniu,
23. Regionalna Stacja Hydrologiczno-Meteorologiczna w Gorzowie Wlkp.,
24. Stacja Hydrologiczna w Radzynie,
25. Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych,
26. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze
27. Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wlkp.,
28. Urząd Miasta Zielona Góra,
29. Urząd Miasta Gorzów Wlkp.,
30. Starostwa powiatowe,
31. Urzędy gmin,
32. Komendy Wojewódzka i Powiatowe Policji,
33. Lubuskie Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp.,
34. Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. Delegatura w Zielonej Górze,
35. Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp. Delegatura w Żarach,
36. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego,
37. Szkoły wyższe (6),
38. Kancelaria Sejmu, Biblioteka Sejmowa,
39. Biblioteka Główna Uniwersytetu Zielonogórskiego,
40. Biblioteka Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM w Poznaniu,
41. Biblioteka Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Sulechowie,
42. Seminarium Duchowne z Paradyżu,
43. Komenda Wojewódzka i Komendy Powiatowe Państwowej Straży Pożarnej,
44. Komenda Miejska PSP w Zielonej Górze,
45. Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej,
46. Okręgowy Inspektorat Pracy,
47. Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy Gorzów,
48. Zakład Utylizacji Odpadów Gorzów Wlkp.,
49. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Gorzów Wlkp.,
50. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Gorzów,
51. Urząd Dozoru Technicznego w Gorzowie Wlkp.
52. Drawieński Park Narodowy,
53. Park Narodowy „Ujście Warty”,
54. Liga Ochrony Przyrody - Zarząd Okręgu,
55. Zarząd Okręgu PZW Zielona Góra,
56. Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej,
57. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,
58. Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej przy ZGKiM w Zielonej Górze,
59. Szprotawski Ośrodek Edukacji Przyrodniczej „Birkut”,
60. Polski Klub Ekologiczny Okręg Lubuski – Nowa Sól.
61. Lubuski Klub Przyrodników w Świebodzinie,
62. Ośrodek Edukacji Przyrodniczo – Leśnej w Jeziorach Wysokich,

63. Inni

Wywiady dla prasy, radia i tv udzielone przez przedstawicieli WIOŚ

Województwo	Udzielone wywiady	
	w prasie	w audycjach radiowych i telewizyjnych
Lubuskie	28	17

Konferencja prasowa WIOŚ. W dniu 31 marca 2009 r. w siedzibie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze odbyła się konferencja prasowa, poświęcona zagadnieniom recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowaniu zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym. Pracownicy Inspektoratu zaprezentowali przedstawicielom mediów zadania realizowane w zakresie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w obszarze wymienionych zagadnień. Przedstawiono dwie prezentacje medialne, a następnie przeprowadzono dyskusję omówionych tematów i udzielono odpowiedzi na stawiane pytania.

- b) wymienić **NOWE** elementy wprowadzone na stronach internetowych/portałach WIOŚ w 2009 r. w zakresie informacji o środowisku:
- ujęte w rozporządzeniu MŚ w sprawie sposobu udostępniania informacji o środowisku (na podstawie delegacji z art. 30 ustawy Poś)
  - inne
- w szczególności należy wskazać narzędzia pozwalające na interaktywne przeglądanie informacji o środowisku na stronach www WIOŚ

Na stronie internetowej WIOŚ, w zakładce *działalność informacyjna/opracowania/powietrze*:

- zamieszczono opracowanie p.t.: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim na podstawie badań imisji wykonanych w 2008 r.”,
- opublikowano wstępną ocenę jakości powietrza dla pyłu zawieszzonego PM_{2,5}.

W zakładce *działalność informacyjna /wyniki badań i pomiarów/rzeki*:

- udostępniono wstępną ocenę stanu jednolitych części wód rzek na terenie województwa lubuskiego w 2008 r., wraz z podaniem podstawy i sposobu oceny stanu wód,
- zamieszczono wyniki oceny eutrofizacji wód rzek badanych w latach 2004-2007,
- zamieszczono (w postaci tabelarycznej) ogólną ocenę jakości wód rzecznych badanych w 2008 r. pod kątem przydatności do bytowania ryb w warunkach naturalnych oraz oceny szczegółowe w poszczególnych punktach pomiarowo-kontrolnych (w układzie zlewniowym).

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

W zakładce *działalność informacyjna /wyniki badań i pomiarów/wody podziemne:*

- opublikowano ocenę jakości wód podziemnych w 2008 r. - w postaci tabelarycznej oraz na mapie,

W zakładce *działalność informacyjna /wyniki badań i pomiarów/jeziora:*

- opublikowano ocenę przydatności wód jezior badanych w 2008 roku do życia ryb w warunkach naturalnych,
- zamieszczono wyniki oceny eutrofizacji wód jezior badanych w latach 2004-2007.

W zakładce *działalność informacyjna /wyniki badań i pomiarów/hałas*

- zamieszczono wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w wybranych punktach na terenie województwa lubuskiego w 2008 r.

W zakładce *działalność informacyjna /wyniki badań i pomiarów/promieniowanie elektromagnetyczne*

- zamieszczono informację o wynikach pomiarów natężenia pól elektromagnetycznych zrealizowanych w 2008 r.

Ponadto, na stronie internetowej WIOŚ Zielona Góra w 2009 roku zamieszczono:

- Raport p.t.: „Stan środowiska w Gorzowie Wlkp. w latach 2004-2008”,
- „Krajowy raport mozaikowy o stanie środowiska - województwo lubuskie” wraz z odeśłaniem do pełnej wersji raportu na stronę internetową GIOŚ,
- Broszurę „Co się może stać z naszym środowiskiem, czyli niektóre skutki zmian klimatu”,
- Informacje o stanie środowiska w powiatach: nowosolskim, słubickim, sulęcińskim, świebodzińskim, wschowskim i żarskim w 2008 r.

➤ Inne

W zakładce *aktualności* na stronie WIOŚ w Zielonej Górze i w zakładce *News (nowości w serwisie)* na stronie Delegatury zamieszczano sukcesywnie informacje i komunikaty dotyczące bieżącej działalności WIOŚ (udział w spotkaniach, naradach, itp.) oraz wydarzeń i zagadnień z zakresu ochrony środowiska zarówno w skali wojewódzkiej, jak i ogólnokrajowej, a także europejskiej (często z podaniem odsyłaczy do właściwych stron internetowych).

Przykładowe informacje zamieszczone w ww. zakładkach:

Narada Ekspertów ds. Zapewnienia Jakości Badań Polsko-Niemieckiej Grupy Roboczej W2 - Informacja o spotkaniu we Frankfurcie.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Konsultacje transgraniczne w sprawie budowy zakładu produkcji bioetanolu w Kostrzynie nad Odrą.

Informacja o spotkaniu w Kostrzynie nad Odrą.

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Kozuchów.

Otwarcie Solarnej Suszarni Osadów w Żarach.

Szansa dla jednostek samorządu terytorialnego

Program dla przedsięwzięć w zakresie zamykania i rekultywacji składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, niespełniających wymogów obowiązującego prawa.

Raport z oceny jakości powietrza w Polsce za 2008 r.

Informacja na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Realizacja zadań Inspekcji Ochrony Środowiska w 2008 roku”.

Konferencja prasowa Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Natura 2000 w Polsce

- Polska zamyka listę europejskiej sieci ekologicznej.

Informacja Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o współpracy z Europejską Agencją Środowiska w 2008 r.

Europejska Agencja Środowiska w roku 2008 - udział Polski w realizacji zadań.

Kluczowe problemy środowiskowe, z którymi musi zmierzyć się Europa - Raport opublikowany przez Europejską Agencję Środowiska.

c) wykaz prowadzonych baz danych;

- JPOAT,
- OPH,
- baza składowisk,
- baza spalarni,
- baza danych o korzystaniu ze środowiska (EKOINFONET),
- baza XR (zbierająca dane z automatycznych stacji monitoringu powietrza),
- arkusze badań monitoringowych jezior,
- arkusze badań monitoringowych rzek.

d) wykaz map cyfrowych otrzymanych w 2009 r. od instytucji współpracujących, opracowań własnych i innych warstw numerycznych oraz sposób wykorzystania tych map dla potrzeb PMŚ.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

- 1) Płyta CD zawierająca zbiory danych przestrzennych wraz z metadanymi - zweryfikowana baza danych pokrycia/użytkowania ziemi CORINE Land Cover dla roku 2000 dla obszaru Polski, baza danych pokrycia/użytkowania ziemi CORINE Land Cover dla roku 2006 dla obszaru Polski, jednolita baza danych zmian pokrycia/użytkowania ziemi CORINE Land Cover 2000-2006 (przesłana z GIOŚ przy piśmie z dnia 2.03.2009 r.);
- 2) Projekty sieci monitoringu osadów dennych na rok 2009 oraz na lata 2010-2015 (przesłana z GIOŚ przy piśmie z dnia 11.05.2009 r.);
- 3) Zaktualizowana warstwa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych;
- 4) Zaktualizowana warstwa OSN (przesłana z GIOŚ);
- 5) Zaktualizowana warstwa Natura2000 (przesłana z GIOŚ);
- 6) Zaktualizowana sieć monitoringu wód powierzchniowych na lata 2007-2009 (przesłana z GIOŚ);
- 7) Sieć monitoringu na lata 2010-2012 (przesłana z GIOŚ);
- 8) Warstwy zawierające informacje dotyczące napływu pyłu PM10 i pyłu PM2,5 nad obszar Polski oraz udziału pyłu PM2,5 w pyłe PM10 (przesłana przez GIOŚ przy piśmie z dnia 8.07.2009 r.) .

Mapy wykorzystywane są przy realizacji zadań monitoringowych i inspekcyjnych. Otrzymane mapy wykorzystano w pracach dotyczących lokalizacji i weryfikacji sieci monitoringu wód powierzchniowych (w latach 2007-2009 oraz 2010-2012) oraz projektu sieci monitoringu osadów dennych (w roku 2009 oraz 2010-2012). Wykorzystano je także w toku opracowywania arkuszy wyników badań jezior i protokołów terenowych. Naniesiono lokalizację składowisk, punktów pomiarowych PEM, stacji demontażu pojazdów oraz wyników analiz wykonanych w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych. Wykorzystano je również przy prezentowaniu oceny wód powierzchniowych za 2008 rok.

WIOŚ podejmuje próby szerszego wykorzystania ww. map do prezentacji wyników badań i pomiarów, w tym celu w 2009 r. utworzono dwa nowe stanowiska komputerowe oraz dokonano serwisowania licencji sieciowej oprogramowania Arc View. Niezbędne są jednakże specjalistyczne szkolenia pracowników – zarówno w zakresie podstawowym, jak i możliwości wykorzystania oprogramowania GIS w praktyce.

- e) Podać:
- liczbę informacji o środowisku, w tym danych pochodzących z PMŚ udostępnionych pisemnie,
  - liczbę informacji o środowisku, w tym danych pochodzących z PMŚ, udostępnionych ustnie bez pisemnego wniosku (o ile to możliwe),
  - liczbę udzielonych informacji o aktualnym poziomie zanieczyszczenia powietrza,

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

- czy były przypadki odmowy udzielenia informacji o środowisku – jeśli tak to podać ile i jakie były przyczyny odmowy
- krótko opisać grupy odbiorców informacji

W 2008 r. WIOŚ w Zielonej Górze wraz z Delegaturą w Gorzowie Wlkp. udzielił:

- ✓ 33 pisemne odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie (głównie wyniki badań i opracowania WIOŚ na podstawie wyników PMS – w celu ich wykorzystania w pracach naukowo-badawczych i edukacyjnych),
- ✓ 11 pisemnych opinii na temat jakości środowiska w miejscowościach wypoczynkowych (na podstawie wyników PMS i informacji wynikających z działalności inspekcyjnej WIOŚ) – w celu organizacji wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.
- ✓ 73 pisemne informacje o aktualnym stanie zanieczyszczenia powietrza (opracowywane na podstawie wyników PMS – w szczególności do celów projektowych),
- ✓ Szereg informacji o środowisku udostępniono ustnie - bez pisemnego wniosku (brak danych dotyczących liczby udzielonych informacji)
- ✓ Nie wystąpiły przypadki odmowy udzielenia informacji o środowisku.

Głównymi odbiorcami informacji były biura projektowo-usługowe, studenci wyższych uczelni, instytuty naukowo-badawcze oraz różnego rodzaju stowarzyszenia (w tym - organizacje pożytku publicznego) - organizatorzy wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.

- f) udział przedstawicieli WIOŚ w posiedzeniach organów samorządowych, RZGW, innych

Udział w posiedzeniach	Liczba posiedzeń z udziałem przedstawicieli WIOŚ
Rad gmin	1
Rad powiatów	7
Sejmików samorządowych	12
Zespołów roboczych organów samorządowych	8
RZGW	1
Innych jednostek	14

Proszę przedstawić najczęściej poruszane – na tych posiedzeniach – przez przedstawicieli WIOŚ zagadnienia oraz tematykę przekazywanych opracowań.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, jego Zastępca, Kierownik Delegatury oraz inni przedstawiciele WIOŚ uczestniczyli w posiedzeniach **rad powiatów: nowo-**

solskiego, słubickiego, sulęcińskiego, świebodzińskiego, wschowskiego, żarskiego oraz Rady Miasta Gorzów Wlkp., na których przedstawiono oraz przekazano (w formie opracowań) informacje o stanie środowiska na tle wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego oraz działalności kontrolnej WIOŚ na obszarze tych powiatów.

Przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze uczestniczyli w sesji **Rady Miejskiej** w Kożuchowie. Podczas spotkania omówiono m.in. problemy jakości i ochrony środowiska w gminie oraz funkcjonowanie oczyszczalni ścieków i składowiska odpadów komunalnych.

Na posiedzeniu **Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska** Sejmiku Województwa Lubuskiego, Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska przedstawił informację o działalności WIOŚ w Zielonej Górze w 2008 roku. Komisja przyjęła informację bez uwag.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska lub jego Zastępca uczestniczyli w **sesjach zwyczajnych Sejmiku Województwa Lubuskiego**. Na jednej z nich Zastępca Wojewódzkiego Inspektora przedstawił informację o działalności WIOŚ w Zielonej Górze w 2008 r.

W trakcie posiedzenia **Komisji Mienia Komunalnego i Ochrony Środowiska w Żarach**, którego głównym tematem był stan czystości powietrza w mieście, Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska omówił główne źródła emisji zanieczyszczeń występujące w Żarach i przedstawił wyniki badań emisji na terenie miasta w latach 2004 – 2008. W podsumowaniu wskazał na celowość stworzenia syntetycznego opracowania dotychczasowych wyników badań w zakresie ochrony powietrza wraz z analizą głównych źródeł emisji, kierunków napływu mas powietrza na tereny zabudowy mieszkaniowej oraz z prognozą stężeń zanieczyszczeń w poszczególnych rejonach miasta.

W trakcie posiedzenia **Rady Miejskiej w Żarach** Zastępca Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska przekazał Burmistrzowi Miasta Żary opracowanie p.t. „Informacja o zanieczyszczeniu powietrza na terenie miasta Żary w latach 2004-2008”.

Kierownik Delegatury WIOŚ uczestniczył w pracach **Komisji Ochrony Środowiska**, dwukrotnie w posiedzeniach **Regionalnej Rady Ochrony Przyrody**, dwukrotnie w **Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko** i w posiedzeniu **Zarządu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego**.

W ramach konsultacji społecznych „Projektów planów gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy” przedstawiciele WIOŚ uczestniczyli w spotkaniu w Nowej Soli - zorganizowanym przez **RZGW** we Wrocławiu.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

Przedstawiciele WIOŚ uczestniczyli w spotkaniach zorganizowanych przez **Urząd Marszałkowski** dotyczących projektów programów ochrony powietrza: dla Zielonej Góry, strefy żarsko-żagańskiej i strefy nowosolsko-wschowskiej (ogółem 4 spotkania).

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska uczestniczył w posiedzeniu członków Zrzeszenia Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów Województwa Lubuskiego.

Ponadto:

Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska oraz Kierownik Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. wzięli udział w naradzie przedstawicieli instytucji i organizacji związanych ze środowiskiem, rolnictwem i obszarami wiejskimi w woj. lubuskim.

Przedstawiciele WIOŚ dwukrotnie brali udział w spotkaniu roboczym „Platformy Paliw” – bazy informatycznej wdrożonej z inicjatywy Wojewody Lubuskiego, zawierającej informacje o lokalizacji, właścicielach, użytkownikach i koncesjonariuszach stacji paliw płynnych na terenie województwa.

Przedstawiciele WIOŚ wzięli udział w spotkaniu podsumowującym współpracę pomiędzy Lubuskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej a Lubuskim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, podczas którego omówiono m.in. kwestie zagrożeń wynikających z lokalizacji zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej, podsumowano efekty wspólnych kontroli oraz zweryfikowano dane dotyczące ilości substancji niebezpiecznych wykorzystywanych w procesach technologicznych. Uzgodniono również plan współpracy w 2009 roku.

Pracownicy Delegatury WIOŚ brali udział w spotkaniu „Dialog społeczny filarem porozumienia”, zorganizowanym przez Lubuską Organizację Pracodawców.

W Gorzowie Wielkopolskim odbyła się konferencja "Kreowanie przyszłego modelu finansowania systemu gospodarki odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów" zorganizowana przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. Uczestniczący w konferencji Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wygłosił referat dotyczący problemów związanych z transgranicznym przemieszczaniem odpadów.

W trakcie seminarium inaugurującego realizację projektu CIVILARCH w województwie lubuskim, zorganizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska i Lubuski Urząd Wojewódzki, Kierownik Delegatury WIOŚ w Gorzowie Wlkp. przedstawił uczestnikom spotkania kompetencje i działania WIOŚ w przypadku awaryjnego zanieczyszczenia rzeki substancjami chemicznymi.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

W Warszawie odbyła się Gala Laureatów i Wyróżnionych X Edycji Narodowego Konkursu Ekologicznego „Przyjaźni Środowisku”. W trakcie Gali Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska - dr inż. Zbigniew Lewicki otrzymał zaszczytny tytuł Mecenasa Polskiej Ekologii. Nagroda jest uhonorowaniem działalności związanej z propagowaniem Konkursu „Przyjaźni Środowisku” w województwie lubuskim oraz na obszarze całego kraju.

3. Proszę o przedstawienie przykładów sprawnej współpracy w zakresie realizacji zadań PMŚ z innymi organami, instytucjami, itp. oraz wniosków i sugestii usprawniających tę współpracę; w szczególności proszę przedstawić udział innych jednostek (np. Inspekcji Sanitarnej, Okręgowych Stacji Chemiczno-Rolniczych) wraz z komentarzem na temat znaczenia jakościowego (zakres i rola) tego udziału.

WIOŚ lubuski brał czynny udział w konsultacjach społecznych dot. „Planów gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza Odry” i wniósł swoje uwagi do właściwych terenowo Oddziałów RZGW - w ramach III tury konsultacji społecznych.

Dobrze układała się współpraca WIOŚ (realizowana w trybie roboczym) z Oddziałem IMGW we Wrocławiu - w zakresie monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych oraz w zakresie udostępniania danych meteorologicznych do celów monitoringowych. WIOŚ pozyskał nieodpłatnie (z IMGW we Wrocławiu i w Poznaniu) róże wiatrów dla Zielonej Góry i Gorzowa Wlkp. – w celu wyboru lokalizacji nowych stanowisk pomiarowych pyłu zawieszonego PM_{2,5}.

W zakresie realizacji zadań PMŚ WIOŚ w Zielonej Górze kontynuował w 2009 roku współpracę z Wojewódzką Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną, w oparciu o porozumienie zawarte pomiędzy Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska a Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym. Współpraca układała się dobrze i dotyczyła głównie wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza, funkcjonującej na bazie stacji i stanowisk pomiarowych obu jednostek, a także wzajemnej pomocy laboratoriów obu Inspekcji w zakresie badań jakości wód powierzchniowych ujmowanych dla potrzeb zaopatrzenia ludności w wodę.

W 2009 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła badania na 13 stanowiskach pomiarowych funkcjonujących w ramach Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza. Na 3 stanowiskach kontynuowano badania pyłu zawieszonego PM₁₀ – metodą referencyjną oraz oznaczanie metali ciężkich w pyłe zawieszonym PM₁₀.

W grudniu 2009 r. WIOŚ otrzymał informację Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o zaprzestaniu wykonywania pomiarów monitoringowych zanieczyszczenia powietrza przez jednostki Państwowej Inspekcji Sanitarnej z końcem roku 2009.

4. Proszę podać informacje o szkoleniach konferencjach, seminariach, warsztatach itp. **organizowanych przez WIOŚ** dla samorządów, szkół i innych odbiorców w zakresie działalności kontrolnej, monitoringowej i ppa.

Międzynarodowe warsztaty oraz ćwiczenia z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o zasięgu transgranicznym. W dniach 8-10.09.br. na terenie powiatu ślubickiego odbyły się międzynarodowe warsztaty szkoleniowe oraz ćwiczenia z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków zdarzeń o zasięgu transgranicznym, zorganizowane przez PSP i Inspekcję Ochrony Środowiska. W wydarzeniu uczestniczyli m.in.: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Zastępca Komendanta Głównego PSP, przedstawiciel Sekretariatu EKG ONZ w sprawie awarii przemysłowych oraz przedstawiciel Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów RFN. W ćwiczeniach i warsztatach wzięli ponadto udział przedstawiciele polskich władz rządowych i samorządowych, PSP, Inspekcji Ochrony Środowiska (w tym WIOŚ w Zielonej Górze) oraz Goście zagraniczni z 14 krajów europejskich.

Ćwiczenia terenowe pt. „Prowadzenie działań ratowniczych podczas wycieku substancji ropopochodnej do cieków wodnych w strefie przygranicznej” zostały przeprowadzone 8 września w miejscowości Urad nad rzeką Odrą. W ćwiczeniach wzięli udział pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadząc monitoring stanu czystości wód Odry powyżej i poniżej miejsca działań ratowniczych, współpracując z Kierownictwem Działów Ratowniczych i Sztabem Akcji oraz w charakterze obserwatorów. Ogółem w ćwiczeniach uczestniczyło 8 pracowników lubuskiego WIOŚ.

Warsztaty szkoleniowe odbywały się w dniach 9-10 września w auli Collegium Polonicum Uniwersytetu Viadrina w Ślubicach. W trakcie 6 sesji wygłoszonych zostało 19 referatów dotyczących współpracy polsko-niemieckiej w zakresie ratownictwa awaryjnego, identyfikacji zagrożeń liniowych i punktowych, technik usuwania skutków awarii, powiadamiania o zdarzeniach awaryjnych, planowania operacyjno-ratowniczego i doświadczeń w usuwaniu skutków poważnych awarii. Jednym z przedstawicieli polskiej Inspekcji Ochrony Środowiska był Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, który wygłosił referat pt. „Program działań zapobiegających awaryjnym zanieczyszczeniom w dorzeczu Odry”.

Konferencja „Woda-ścieki-odpady w środowisku” – Uniwersytet Zielonogórski. W dniach 22-23 czerwca 2009 r. odbyła się XII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna "Woda - Ścieki - Odpady w środowisku", zorganizowana przez Instytut Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego, przy wsparciu Polskiego Zrzeszenia In-

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

zynierów i Techników Sanitarnych (oddział Zielona Góra) oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. W obradach uczestniczyli (na przemian) Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska i jego Zastępca.

Pracownik Działu Monitoringu Środowiska Delegatury WIOŚ prowadził seminarium w zakresie działalności Inspekcji Ochrony Środowiska dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Gorzowie Wlkp.

Konferencja dot. finansowania gospodarki odpadami. W dniach 14-15 maja br. w Gorzowie Wielkopolskim odbyła się konferencja "Kreowanie przyszłego modelu finansowania systemu gospodarki odpadami, ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów" zorganizowana przez Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. Uczestniczący w konferencji Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wygłosił referat dotyczący problemów związanych z transgranicznym przemieszczaniem odpadów.

Ponadto: w 2009 r., podobnie jak w poprzednich latach, WIOŚ przyjął studentów na praktyki. 19 osób - 8 studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2 studentów Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp. i 9 uczniów szkół średnich - odbyło miesięczne praktyki w Laboratoriach WIOŚ i Delegatury, doskonaląc pod okiem wykwalifikowanych specjalistów znajomość technik laboratoryjnych. Ponadto - 5 osób odbyło staż absolwencki (w Laboratorium WIOŚ - 2 osoby, w Wydziale i Dziale Monitoringu Środowiska oraz w Wydziale Inspekcji - po 1 osobie).

5. Proszę scharakteryzować główne trudności związane z realizacją zadań monitoringowych.

Na etapie szczegółowego planowania zadań PMŚ na 2009 rok - w związku z ograniczeniami środków budżetowych i brakiem stabilnych źródeł finansowania zadań PMŚ - dokonano weryfikacji planów w zakresie podsystemu monitoringu wód powierzchniowych, co spowodowało ograniczenie ilości badanych rzek i jezior.

Powyższe zmiany planów uwzględniono w Aneksie nr 1/2009 do programu PMŚ na obszarze województwa lubuskiego na lata 2007-2009 - opracowanym przez WIOŚ, a następnie zatwierdzonym przez GIOŚ.

Główne trudności w zakresie realizacji zadań monitoringowych wiązały się w znacznym stopniu z trudną sytuacją finansową WIOŚ. W obecnej sytuacji finansowej bardzo istotnym problemem jest zapewnienie ciągłości badań i utrzymanie jakości wyników. Dotyczy to wszystkich komponentów środowiska i wiąże się z niedoborem środków

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

na okresowe przeglądy, serwisowanie i wzorcowanie aparatury pomiarowo-badawczej oraz na specjalistyczne naprawy.

W szczególności - nasiliły się problemy eksploatacyjne Lubuskiej Sieci Monitoringu Powietrza (LSMP), związane m.in. z utratą gwarancji na sprzęt pomiarowy zainstalowany w stacjach. Problemy te dotyczą zachowania ciągłości pracy analizatorów i właściwego dozoru nad stacjami - celem zapewnienia odpowiedniej jakości wykonywanych pomiarów oraz utrzymania systemu łączności i przesyłu danych. Poważne obawy rodzi także wycofanie się Państwowej Inspekcji Sanitarnej z udziału w monitoringu powietrza i obciążenie wyłączną odpowiedzialnością WIOŚ za realizację zadań w tym zakresie. W 2009 r. na eksploatację LSMP Inspektorat wykorzystał znaczącą część środków przekazanych przez WFOŚiGW na realizację zadań monitoringowych na obszarze województwa lubuskiego.

Istnieje uzasadniona obawa, że WIOŚ może samodzielnie nie podołać obciążeniom związanym z eksploatacją stacji i zapewnieniem odpowiedniej jakości realizowanych pomiarów oraz niezakłóconym przesyłem danych, między innymi do sieci Ozoneweb.

Poważnym zagrożeniem dla realizacji zadań monitoringowych związanych z ocenami jakości powietrza jest brak narzędzi (i środków na ich zakup) dla wdrożenia modelowania w tym zakresie.

W zakresie monitoringu wód trudności wiążą się także w znacznym stopniu z sytuacją finansową WIOŚ. Pociąga ona za sobą konieczność łączenia wyjazdów w różnych celach – nie tylko monitoringowych, ale także inspekcyjnych. Należy podkreślić, że problemy finansowe związane z eksploatacją środków transportu (rosnące koszty paliw, awaryjność pojazdów, naprawy itp.) mogą uniemożliwić pełną realizację zadań monitoringowych (a także zadań kontrolnych oraz związanych z przeciwdziałaniem poważnym awariom i usuwaniem ich skutków). Realizacja szerokiego programu badań, w szczególności - w zakresie biologicznych elementów oceny jakości wód oraz substancji priorytetowych powoduje znaczący wzrost obciążenia - zarówno finansowego, jak i czasowego.

Znaczący problem - w szczególności w świetle nowych zadań związanych z oceną stanu jednolitych części wód - stanowi brak baz danych dostosowanych do aktualnie wykonywanych zadań i znowelizowanych przepisów.

Bardzo istotnymi w realizacji zadań monitoringowych są problemy kadrowe WIOŚ, (odchodzenie doświadczonych specjalistów do przemysłu i firm prywatnych) spowodowane najczęściej niesatysfakcjonującymi ich płacami. W tej sytuacji bardzo dotkliwym jest permanentny brak własnych środków na specjalistyczne szkolenia młodych, niedoświadczonych pracowników.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

W świetle powyższego bardzo ważne jest zapewnienie pracownikom WIOŚ możliwości udziału w specjalistycznych, nieodpłatnych szkoleniach organizowanych centralnie. Ze względów ekonomicznych (ograniczenie kosztów delegacji) wskazane jest organizowanie szkoleń strefowych.